
Zápis ze zasedání Komise pro informační technologie AS UK 19. ledna 2022

Přítomní:

Mgr. Anna Altová (PřF), prof. RNDr. Jan Černý, Ph.D. (PřF), Mgr. Andrej Farkaš (MFF), Mgr. Michael Glogr (PF), Mgr. Jakub Horký (PF), Mgr. Jan Pačes (PřF), Vojtěch Švandelík (MFF), Bc. Kristýna Švárová (FSV)

Hosté:

Mgr. Martin Maňásek (ÚVT), Ing. Štěpánka Fikaisová, MBA (RUK)

Program:

1. Úvodní slovo předsedy komise
2. SIS4 – změna designu a výhled vývoje
3. Přehled dvojjazyčnosti IT systémů
4. Manažer kyberbezpečnosti
5. Napojení na centrální registry veřejné správy
6. Zpráva o činnosti ÚVT
7. Různé

1. Úvodní slovo předsedy komise

Předseda komise Mgr. Andrej Farkaš přivítal všechny přítomné a zahájil zasedání komise.

Mgr. Farkaš se dotázal, zda má někdo z členů komise připomínky k zápisu ze zasedání Komise pro IT ze dne 10. listopadu 2021. Připomínky nikdo nevznnesl, zápis byl schválen tichým souhlasem.

2. SIS4 – změna designu a výhled vývoje

Předseda komise Mgr. Andrej Farkaš uvedl bod jednání a předal slovo Ing. Fikaisové.

Ing. Fikaisová poděkovala za pomoc s rozšířením dotazníku k SIS4. Účastnilo se ho celkem zhruba 92 respondentů. Výsledek je takový, že vyhrála Varianta 3 s přepracováním celého designu SIS. Hlavní věci, které se studentů líbily, bylo menu v levé části, přehlednost této varianty a barevné schéma. Problém této varianty byla kulatá tlačítka. Je naplánovaná schůzka s Erudiem, kde budou tlumočeny nové požadavky vyplývající z dotazníku. První krok bude přepracování menu do levé části. Časově neumí odhadnout, kdy Erudio změny provede, spíše to však bude v řádu měsíců.

Mgr. Farkaš požádal, aby se pamatovalo na problém s vyskakovacím menu, na který dříve upozorňoval. Ing. Fikaisová uvedla, že toto již mělo být opraveno.

Mgr. Horký se dotázal, zda se plánuje mobilní aplikace pro SIS. Ing. Fikaisová uvedla, že design by měl být responsivní, některé věci ze SIS jsou v již existující mobilní aplikaci od UK Point. Mgr. Maňásek doplnil, že nepředpokládá, že by Erudio mělo vyrobit nějakou mobilní aplikaci. V rámci NPO, kde UK čeká velký projekt, bude dostatek prostředků na inovaci studijních informačních systémů. Cílem je vytvořit funkční servisní architekturu, vybudovat servisní rozhraní a formálně udělat rámcovou smlouvu s více dodavateli, kterým by UK mohla dávat jednotlivá zadání na jednotlivé moduly. Servisní architektura bude umožňovat, aby moduly neměly jen webové rozhraní, ale byly včleněny i do mobilní aplikace. Mgr. Farkaš poznamenal, že aplikace od UK pointu je nejméně použitelná aplikace v app-store.

Prof. Černý uvedl, že diskusi s budoucím prorektorem pro IT pochopil tak, že to, co udělalo Erudio, bude ztracená investice a celý systém se bude budovat znovu a pořádně. Přijde mu, že suma peněz, která je na to v rámci NPO

alokována, by to mohla umožnit. Dotázal se, zda se o tomto vůbec uvažuje. Mgr. Maňásek uvedl, že idea není taková, že by UK začala stavět nový systém na zelené louce. Plánuje se, že Erudiu zůstane pouze tzv. „exit část“ systému, tedy programy, které používají studijní oddělení. Webová část systému by byla zpracovávána nově firmami, které by pracovaly na základě zmíněné rámcové smlouvy. Mezi těmito dvěma částmi by bylo servisně orientované rozhraní, jehož postupný rozvoj umožní vyměnit i ty části, které užívají studijní oddělení. Mgr. Horký doplnil, že na UK nikdy nevytvoříme software na zelené louce. Musíme zachovat stávající databázi a data v ní. Dají se však kolem té databáze začít stavět úplně nové aplikace, přičemž kontinuita dat bude zachována. Mgr. Maňásek uvedl, že databáze svou strukturou není ideální, ale aplikace chce UK stavět tak, že od ní budou odkloněny pomocí servisního rozhraní. Může to mít dokonce různé struktury podle toho, jaká aplikace to používá. Prof. Černý uvedl, že některé části jsou velmi pomalé a po diskusích pochopil, že některé staré části nejsou kompatibilní s těmi novými.

Švandelík se dotázal, kdo bude databázi obsluhovat. Mgr. Maňásek uvedl, že Erudio do databáze nemá přístup, pouze navrhuje strukturální změny, které následně provede ÚVT. Takto to ještě chvíli poběží, ale UK si začne přidávat i vlastní struktury, stejně jako noví dodavatelé. Erudio do servisního rozhraní nebude mít přístup.

Mgr. Farkaš se dotázal, zda chce vedení UK udržet design, který je nyní diskutován. Mgr. Maňásek uvedl, že ano, firma, která design nyní dělá, se bude účastnit výběrového řízení.

Švandelík se dotázal, zda má v tuto chvíli vůbec smysl vyvíjet dál SIS4. Mgr. Maňásek uvedl, že určitě mělo smysl proběhlé dotazníkové šetření. Pokud jde o rozvoj SIS4, ten bude dočasně zastaven. Moduly, které jsou v užívání, by po nějakou dobu v užívání nechal.

Usnesení:

„Komise pro IT AS UK bere na vědomí informace o výsledku dotazníkového šetření k designu budoucího Studijního informačního systému.“

Schváleno tichým souhlasem

3. Přehled dvojjazyčnosti IT systémů

Předseda komise Mgr. Andrej Farkaš uvedl tento bod a předal slovo Mgr. Maňáskovi.

Mgr. Maňásek uvedl, že pokud jde o webové aplikace vyvíjené ÚVT, jsou kompletně přeloženy do angličtiny stránky s informacemi o programu Erasmus a meziuniverzitních dohodách. Aplikace o ubytovacích a sociálních stipendiích naopak svou anglickou verzi nemá, což je chyba, ale nyní to ÚVT nebude řešit, protože tato aplikace zanikne a bude součástí SIS5. Personální systém WHO IS je připravený na dvojjazyčnost, ale ne vše je přeložené a bude se to muset zrevidovat a doladit. Část naráží na to, že chybí překlad dat, např. názvů všech pracovišť univerzity. Před časem toto bylo vyřešeno v rámci RUK, ale nikoli na fakultách. Co se týče popisků ve WHO IS, 80% jich je přeloženo.

Prof. Černý uvedl, že budoucí prorektor pro IT deklaroval rozvoj této oblasti včetně jejího posílení personálního a finančního. Bylo by dobré namísto předkladatele svěřit zodpovědnost za takovouto agendu rodilému mluvčímu v rámci ÚVT. Mgr. Maňásek uvedl, že je otázka, zda má být takový člověk zaměstnán na ÚVT. Nebrání se tomu. Mgr. Horký uvedl, že mu to dává smysl.

Mgr. Maňásek dále uvedl, že co se týče SIS, všechny moduly pro studenty mají anglický překlad a většina z nich prošla jazykovou korekturou. Je ale přeloženo minimum modulů pro učitele, což je věc, na které se bude muset v rámci SIS5 pracovat. Prof. Černý nabídl svou pomoc.

Třetí skupinou, o které se Mgr. Maňásek zmínil, je informační systém věda. Uvedl, že čím jsou moduly starší, tím je toho přeloženo méně. Špatně je na tom interní help desk a nejstarší modul OBD. Do konce roku 2022 by mělo být přeloženo všechno.

Mgr. Horký se dotázal, zda je ve všech těchto systémech nastaveno, že kdo vytváří novou entitu, má povinnost tam přidat i anglický popis, a pokud ne, stálo by za zvážení toto u jednorázových akcí z technického hlediska nastavit jako povinné. Mgr. Maňásek uvedl, že toto se pro jednotlivé uživatele udělat dá.

Usnesení:

„Komise pro IT AS UK doporučuje, aby všechny nové IT systémy UK byly vyvíjeny v české i anglické mutaci. Také doporučuje, aby byla data vkládána dvojjazyčně do všech systémů, které to umožňují.“

8 pro – 0 proti – 0 zdrž.

Usnesení:

„Komise pro IT AS UK doporučuje, aby byl doplněn anglický překlad k zásadním textům uživatelského rozhraní a dat IS UK.“

8 pro – 0 proti – 0 zdrž.

4. Manažer kyberbezpečnosti

Předseda komise Mgr. Andrej Farkaš představil bod jednání a předal slovo Mgr. Maňáskovi.

Mgr. Maňásek uvedl, že bylo vydáno opatření rektora č. 44/2021 o zajišťování kybernetické bezpečnosti na UK. Opatření popisuje dva základní orgány v této oblasti, a to Výbor pro řízení kybernetické bezpečnosti a Manažera kybernetické bezpečnosti. Následně ÚVT vypsala inzerát na obsazení pozice manažer kybernetické bezpečnosti a přihlásilo se 6 kandidátů, z nichž všichni byli pozváni na pohovor. Ve výběrovém řízení uspěl Mgr. F. H., který nastoupí k 1. únoru 2022. Výbor pro řízení kybernetické bezpečnosti by měl být minimálně tříčlenný, jeho ustavení je ponecháno novému kolegiu. ÚVT očekává, že jeho první zasedání proběhne v únoru. Byly rovněž zahájeny analytické činnosti s firmou NGSS, která pro UK poskytuje technické konzultace v této oblasti. Jde o první krok pro budování formálního systému řízení bezpečnosti informací. Další práce bude řídit manažer kyberbezpečnosti a půjde zejména o analýzu rizik a hrozeb, které hrozí informačním aktivům. ÚVT se soustředí především na 5 tzv. významných informačních systémů identifikovaných na základě příslušné vyhlášky. Patří mezi ně SIS, Centrální autentizační služba, WHO IS, Elektronická spisová služba a aplikace Ubytovací a sociální stipendia. Kromě formální stránky věci budou zahájeny práce na technických opatřeních, jelikož příslušná vyhláška stanoví mnoho povinností, které UK prozatím nespĺňuje. Probíhá rovněž neformální spolupráce v této oblasti s University of Texas. Co se týče časového výhledu, analýzu rizik by ÚVT chtělo dokončit během tří měsíců, zbytek bude běh na delší trať. Zejména musí být sestaven plán příslušných opatření.

Prof. Černý se dotázal, zda by mezi významné informační systémy neměly patřit i ekonomické systémy. Mgr. Maňásek uvedl, že v této chvíli se ÚVT do tohoto nepouští kvůli značné decentralizaci ekonomických systémů. Ve chvíli, kdy začne být implementován Ekonomický informační systém, počítá se s tím, že o významný informační systém půjde. Ekonomický informační systém a jeho dodavatel by měl být vysoutěžen na podzim.

Usnesení:

„Komise pro IT AS UK bere na vědomí informace o vývoji v oblasti kyberbezpečnosti.“

Schváleno tichým souhlasem

5. Napojení na centrální registry veřejné správy

Předseda komise Mgr. Andrej Farkaš představil bod jednání a předal slovo Mgr. Maňáskovi.

Mgr. Maňásek uvedl, že aktivity jsou prozatím na začátku. Vznikl centralizovaný rozvojový projekt všech vysokých škol na analytickou činnost v této oblasti. Cílem je jednoznačně a výstižně popsat kroky, které musí UK učinit, aby naplnila příslušné zákonné požadavky. UK před připojením na registry veřejné správy musí splňovat vyhlášku o kybernetické bezpečnosti, mít zajištěnou ochranu přístupového kanálu, přihlásit se k elektronickému vykonávání některých agend vůči státu a udělat další kroky. UK prozatím předpokládá, že se připojí SIS a Elektronická spisová služba.

Mgr. Farkaš se dotázal na časový odhad. Mgr. Maňásek uvedl, že konečné výstupy z rozvojového projektu se očekávají až na konci roku 2022. Některé konkrétní kroky proběhnou významně dříve, např. zapojení do síťových registrů, které je podmíněno existencí neustálého dohledu. UK se bude připojovat prostřednictvím sítí, které zajišťuje CESNET a dokončení se předpokládá během prvního pololetí.

Usnesení:

„Komise pro IT AS UK bere na vědomí informace o napojení na centrální registry veřejné správy.“

Schváleno tichým souhlasem

6. Zpráva o činnosti ÚVT

Předseda komise Mgr. Andrej Farkaš uvedl, že zprávu obdrželi členové komise předem a vyzval k případným dotazům.

Švandelík se dotázal, k čemu se má vztahovat bod, který zmiňuje rezervační systémy pro studenty a zaměstnance v SIS. Mgr. Maňásek uvedl, že již v současnosti v SIS existuje modul, který umožňuje rezervace na některé akce pro uchazeče a studenty a využívají ho asi tři fakulty. 1. LF UK vyslovila přání rozšíření tohoto modulu též pro vyučující.

Usnesení:

„Komise pro IT AS UK bere na vědomí Zprávu o činnosti ÚVT“

Schváleno tichým souhlasem

7. Různé

Prof. Černý uvedl, že v rámci NPO je alokováno hodně peněz i na řešení jiných záležitostí z oblasti, kterou řeší ÚVT, např. ukládání experimentálních dat. Dotázal se, zda UK této možnosti využije. Mgr. Maňásek uvedl, že v rámci NPO se prozatím počítalo s malou částkou. Počítá se, že úložiště pro velká data se budou řešit v rámci OP JAK.

Mgr. Horký se dotázal, zda má ÚVT pod správou univerzitní Zoom. Mgr. Maňásek uvedl, že ne.

Předseda komise Mgr. Andrej Farkaš poděkoval přítomným za účast a zasedání ukončil.

Zapsala: Mgr. Anna Matoušková, tajemnice Legislativní komise AS UK

Vidi: Mgr. Andrej Farkaš, předseda Komise pro IT AS UK